

עובדות חשובות

פאנס/פאנדס

תסמינים נפוצים

חרדה - כולל חרדה נתיחה מאנשים מוכרים (הורים, מורה אהוב) או מקומות (הבית, היכיתה)

אובססיות וככיפותיות - למשל: חיבים לשבת במקום מסויים, לא יכולים לסבול פעילויות מסוימות

טיקים ותנועות לא רצוניות - לפעמים נראה כמו "אי שקט" או היפראקטיביות

שינויים בכתב יד ובלימודים - רידיה בהישגים והחמרה בכתיבה

קשיי בירכוז וקשב - קשה להתמקד ולהחזיק את תשומת הלב

שינויים באישיות ובהתנהגות - הילד פתאום מתנהג אחרת

שינויים באכילה ובשינה - הרגלים משתנים

רגשות חושית מגברת - רגשות יתר לרעשים, מגע, אור או ריחות

מה הן תסמונות פאנס / פאנדס?

PANDAS (הפרעות נירו-פסיכיאטריות אוטואימוניות הקשורות לזיתום סטרפטוקוק) ו- PANS (تسمונת נירו-פסיכיאטרית חריפה בילדים) הן תסמונות שנגרכות כתוצאה מתגובה לקויה של מערכת החיסון.

איך זה מתחילה?

ילדים מפתחים תסמינים אחרי שמערכת החיסון שלהם מקבלת "גירוי חזק" - למשל מזיהום סטרפטוקוק (דלקת גרון), שפעת, או אפילו הצטננות רגילה. מערכת החיסון מגיבה בטעות ותוקפת את המוח באזור הגרעינים הבזאליים, מה שגורם לדלקת. הדלקת זו יוצרת תסמינים נירולוגיים, פסיכולוגיים וקוגניטיביים.

איך מטיפולים?

- תרופות אנטי-דלקתיות (כמו גורופן/איוביופרוף)
- אנטיביוטיקה לטיפול או מניעת זיהומים
- טיפולים מוסטחי חיסון (כמו סטרואידים, אימונוגלובולין טור-ורידי IgIV, ופלזמפרזה)
- אסטרטגיות הרגעה עצמית וטיפול קוגניטיבי-התנהגותי (CBT)
- תרופות נוספות בהתאם לצורך

מה חשוב לדעת?

התסמונות בדרך כלל יכולות לגרום לתסמינים פתאומיים, לא אחידים ויצאי דופן. התסמונות עלולות להופיע במקביל להפרעות אוטואימוניות אחרות, חוסר חיסוני, או הפרעות נירולוגיות או פסיכיאטריות נוספות - דבר שהופך את הטיפול למורכב יותר.